

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Oboer/43/2017
Identifikačné číslo spisu: 5409203502
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5409203502.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci oprávneného: Across Financial Services, s. r. o., so sídlom Zochova 3, 811 03 Bratislava, IČO: 35 804 319, zast. POLAKOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Vysoká 19, 811 06 Bratislava, IČO: 47 233 559, v mene ktorej ako konateľ a advokát koná JUDr. Marko Polakovič, proti povinným: 1/ M. O. O., PhD., so sídlom H, XXX XX R. správca konkurznej podstaty dlžníka: B. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX W. G., 2/ L. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX F., 3/ V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX A. N., pre vymoženie 9.266,58 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín, pod sp. zn. 5Er/301/2009, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. januára 2017, č. k. 11CoE/2/2017-65, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie oprávneného o d m i e t a.
- II. Povinným náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín uznesením zo dňa 30. júna 2016, č. k. 5Er/301/2009-43, exekúciu voči povinnej 2/ a povinnej 3/ zastavil s tým, že o trovách exekúcie bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že dňa 23.06.2004 povinná 1/ uzavrela s OTP Bankou Slovensko, a. s. v postavení veriteľa Zmluvu o spotrebnom úvere pre obyvateľstvo (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej bol povinnej 1/ poskytnutý úver vo výške 300.000,- Sk (9.958,17 eura). Povinná 1/ sa zaviazala vrátiť spotrebný úver s príslušenstvom a poplatkami zo svojho bežného účtu na úverový účet banky. Okrem vrátenia istiny s príslušenstvom sa povinná 1/ ďalej zaviazala, že poskytnutý úver zabezpečí ručením v zmysle Ručiteľskej listiny uzavretej s povinnou 2/ a povinnou 3/. Za účelom zabezpečenia úveru povinná 1/ podpísala v deň uzavretia Zmluvy 23.06.2004 aj Dohodu o vyplňovacom práve banky a použití bianko zmenky (ďalej len „Dohoda“). Touto Dohodou sa povinná 1/ zaviazala vystaviť vlastnú bianko zmenku a predložiť ju banke avalovanú ďalšími účastníkmi úverového vzťahu - spoludlžníkom, ručiteľom a ďalšími osobami, zainteresovanými do úverového vzťahu vyplývajúceho zo Zmluvy. V deň uzavretia Zmluvy povinná 1/ vystavila vlastnú bianko zmenku podpísanú povinnou 2/ a povinnou 3/, čím sa zaviazala na rad banky zaplatiť zmenkovú pohľadávku

určenú v súlade s Dohodou. Potom ako povinná 1/ neplatila banke v súlade so Zmluvou, banka pristúpila k vyplneniu vystavenej bianko zmenky v zmysle Dohody. Následne banka indosovala zmenku na spoločnosť A p o l l i s, a.s., IČO: 35 937 262 (ďalej len „spoločnosť Apollis“), v prospech ktorej bol Okresným súdom Trenčín vydaný dňa 22.08.2006 zmenkový platobný rozkaz, č. k. 57Zm/19/2006-13, ktorý je exekučným titulom v predmetnom konaní. Ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie spoločnosť Apollis Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 19.05.2008 postúpila predmetnú pohľadávku spolu s príslušenstvom na oprávneného s pôvodným obchodným menom S.P. Partners, s.r.o., IČO: 35 804 319.

2. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie skonštatoval, že sa v danom prípade jedná o vzťah spotrebiteľský, nakoľko bola medzi povinnou 1/ ako fyzickou osobou a bankou uzavretá Zmluva, ktorou bol úver poskytnutý v prospech povinnej 1/, a to na účel iný ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch).

3. V závere súd prvej inštancie zhrnul, že oprávnený v doplnení návrhu na vykonanie exekúcie (podľa ust. § 243f ods. 1 Exekučného poriadku) nepreukázal iný pôvod vymáhaného nároku ako na základe spotrebiteľskej zmluvy, pričom nebolo preukázané, že by v konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu súd posudzoval neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Súd prvej inštancie preto exekúciu voči povinnej 2/ a povinnej 3/ zastavil, nakoľko podľa ust. § 243f ods. 4 Exekučného poriadku platí domnienka, že ak sa nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa ust. § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku. Voči povinnej 1/ došlo zastaveniu exekúcie ex lege v zmysle ust. § 48 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii.

4. Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Žiline ako súd odvolací napadnutým uznesením zo dňa 31. januára 2017, č. k. 11CoE/2/2017 - 65, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvej inštancie podľa ust. § 243f ods. 1, 3 až 6 Exekučného poriadku. Svoj súhlas so súdom prvej inštancie odvolací súd vyjadril aj v súvislosti so záverom o spotrebiteľskom vzťahu, základom ktorého bola Zmluva ako podklad pre vydanie zmenkového platobného rozkazu. V súvislosti s námietkami oprávneného odvolací súd poukázal na znenie ust. § 23a ods. 1 a 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinné v čase uzavretia Zmluvy ako aj na znenie samotnej Zmluvy. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že išlo o Zmluvu, ktorá spadala pod režim zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzatvorenia Zmluvy.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie o vydanie zmenkového platobného rozkazu je skráteným konaním bez vecného prejednanja dôvodnosti uplatneného nároku súdom a prebieha bez skúmania prípadných neprijateľných zmluvných podmienok, obmedzení alebo neprijateľných zmluvných podmienok, resp. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom, tak podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku, v zmysle ktorého exekučné konanie vo vzťahu k povinnej 2/ a povinnej 3/ zastavil.

6. S prihliadnutím na odvolaciu námietku týkajúcu sa zákazu retroaktivity a princípu právnej istoty, odvolací súd zdôraznil znenie ust. § 243f ods. 1 a 4 Exekučného poriadku, podľa ktorého v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona, ak sa nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa ust. § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku.

7. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený prostredníctvom svojho právneho zástupcu (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, kde vyjadril svoj nesúhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu. Odôvodnenie dovolania oprávnený založil na tom, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu podľa jeho názoru spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené (ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. v spojení s ust. § 432 C. s. p.).

8. Dovolateľ ďalej uviedol, že Zmluva nemôže byť považovaná za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 a poukázal pritom aj na znenie ust. § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sa zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. V tejto súvislosti dovolateľ upriamil pozornosť na Článok I. ods. 2 Zmluvy, z ktorého podľa neho vyplýva stavebný účel úveru.

9. V rámci odôvodnenia dovolania oprávnený zdôraznil, že súd nie je oprávnený zastaviť exekúciu bez toho, aby preskúmal, posúdil a mal za preukázané, že neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie

alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom skutočne existujú. V opačnom prípade by podľa oprávneného došlo k závažnému zásahu do jeho právnej istoty ako aj do princípov, na ktorých je založený právny štát, nakoľko by uvedeným postupom bola odňatá možnosť oprávneného konať pred súdom. Tieto skutočnosti dovolateľ považuje za právnu otázku, od posúdenia ktorej záviselo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (týkajúca sa výkladu § 243f ods. 4 Exekučného poriadku).

10. Ďalej dovolateľ zdôraznil, že súd pri posudzovaní naplnenia dôvodov na zastavenie exekúcie nesprávne vec právne posúdil tým, že síce aplikoval správnu právnu normu (ust. § 243f ods. 4 Exekučného poriadku), ale ju nesprávne vyložil. Okrem vyššie uvedeného oprávnený upozornil na stanovisko Najvyššieho súdu SR č. 93 zo dňa 20.10.2015, podľa ktorého „nemožno prijať jednotné stanovisko pre posúdenie nárokov zo zmenky bez toho, aby súd nerešpektoval stav v čase jej vystavenia, to najmä s ohľadom na rešpektovanie princípu právnej istoty a zákazu retroaktivity“. Ďalej poukázal na odlišné stanovisko ústavného sudcu k nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 547/2012.

11. V závere oprávnený s prihliadnutím na vyššie uvedené navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12. K dovolaniu oprávneného sa povinní nevyjadrili.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“) ako súd dovolací [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie oprávneného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.).

14. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (ust. § 419 C. s. p.).

15. Dovolací súd pred tým, než pristúpil k preskúmaniu prípustnosti dovolania oprávneného skúmal, či je dovolanie odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. či dovolateľ vymedzil dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v ust. § 431 až ust. § 435 C. s. p.

16. Podľa ust. § 432 ods. 1 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ust. § 432 ods. 2 C. s. p.).

17. Podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a/), ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/).

18. Podľa ust. § 421 ods. 2 C. s. p. dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak dovolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

19. Vzhľadom na skutočnosť, že novelou Exekučného poriadku vykonanou zákonom č. 2/2017 Z. z. nadobudlo dňa 1. apríla 2017 účinnosť ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku, podľa ktorého dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné, dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či má posudzovať prípustnosť dovolania podľa novelizovanej právnej úpravy alebo podľa právneho stavu platného do 31. marca 2017. Zákon č. 2/2017 Z. z. síce k úpravám účinným od 1. apríla 2017 v prechodnom ustanovení § 243h ods. 1 veta prvá stanovil, že ak v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017, no vo vzťahu k opravným konaniam, teda ani k dovolaciemu konaniu, neurčil žiadne pravidlo.

20. V preskúmanej veci bolo dovolacie konanie začaté dovolaním zo dňa 22.05.2017, ktoré bolo podané na poštovú prepravu dňa 22.05.2017 a doručené súdu prvej inštancie dňa 24.05.2017, teda za účinnosti novej právnej úpravy. Ak by sa prípustnosť dovolania posudzovala podľa nej, bolo by bez ďalšieho neprípustné. Vzhľadom na povinnosť ústavne konformného výkladu pri riešení tejto otázky, a teda vzhľadom na rešpektovanie ústavných princípov dôvery v platné právo a legitímneho očakávania ako aj dôvery v správnosť aktov orgánov verejnej moci, vrátane v nich obsiahnutého poučenia o

možnosti opravných prostriedkov, považoval dovolací súd za správne, aby sa prípustnosť dovolania posudzovala podľa právnej úpravy platnej v čase vydania dovolaním napadnutého rozhodnutia.

21. Keďže dovolaním napadnuté rozhodnutie bolo vydané dňa 31. januára 2017, posudzoval dovolací súd prípustnosť dovolania podľa právnej úpravy platnej v tomto čase, teda podľa ustanovení Exekučného poriadku v znení do 31. marca 2017 a podľa príslušných ustanovení C. s. p. Aj podľa tejto právnej úpravy však prípustnosť dovolania bola vylúčená.

22. Dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Týmto uplatneným dovolacím dôvodom bol dovolací súd v zmysle ust. § 441 C. s. p. viazaný. V zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je síce dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, no v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia je v takomto prípade prípustnosť dovolania vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p.

23. Nakoľko je v ust. § 357 písm. a/ C. s. p. uvedené uznesenie o zastavení konania, v zmysle ust. § 421 ods. 2 C. s. p. je vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania. Vzhľadom na ust. § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení od 01.07.2016 do 31.03.2017, podľa ktorého ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, je prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí v zmysle ust. § 421 ods. 2 C. s. p. vylúčená aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu exekučného súdu o zastavení exekúcie. Uznesenie o zastavení exekúcie sa totiž svojimi účinkami rovná uzneseniu o zastavení konania v sporovom konaní. Zastavenie konania v sporovom konaní má za následok jeho skončenie bez meritórneho rozhodnutia, a rovnako tak zastavenie exekúcie má za následok skončenie exekučného konania bez núteného vymoženého vymáhaného nároku. Pokiaľ Exekučný poriadok používa termín zastavenie exekúcie, ide len o terminologické zvýraznenie exekučnej činnosti (núteného výkonu rozhodnutia), ktorá začína vydaním poverenia súdnemu exekútorovi. V dôsledku toho tento právny predpis výslovne upravuje zastavenie exekučného konania v zásade len do vydania poverenia na vykonanie exekúcie, teda do začatia exekučnej činnosti súdnym exekútorom, a po vydaní poverenia upravuje už len zastavenie exekúcie. To však nič nemení na tom, že, zastavenie exekučného konania a zastavenie exekúcie majú tie isté právne účinky a zastavenie exekúcie je analogicky porovnateľné so zastavením konania podľa Civilného sporového poriadku.

24. S prihliadnutím na vyššie uvedené ako aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. septembra 2017, sp. zn. 6ECdo/15/2017, uverejneným v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 2/2018, pod č. 24, najvyšší súd dovolanie oprávneného podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p.

26. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.